

Cestovní zpráva ze zahraniční služební cesty

Název zahraniční akce:	JAEL Environmental Protection Liability Conference 2025 (Konference o odpovědnosti za ochranu životního prostředí Časopisu pro zemědělské a environmentální právo – JAEL)
Pořadatel:	Středoevropská akademie (Central European Academy – CEA) s Právnickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislavě (PraF UK)
Účastník:	Mgr. Antonín Frič, ředitelství, Odbor vnitřních služeb, oddělení právní podpor výkonu státní správy
Místo konání:	Budapešť, Maďarsko
Termín konání:	6. - 7. listopadu 2025

Anotace:

Konference JAEL Environmental Protection Liability Conference 2025 se konala ve dnech 6. a 7. listopadu 2025 a byla organizována Středoevropskou akademií (Central European Academy) ve spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislavě (PraF UK).

Hlavním tématem konference byla environmentální odpovědnost zkoumaná z různých právních perspektiv. Diskutovalo se o roli ústavních práv a povinností státu, občanskoprávní odpovědnosti a náhradě škody, vytváření a prosazování opatření správními orgány, procesní stránce věci a o vyšetřování, stíhání a projednávání environmentálních trestných činů a přestupků.

Akce se zúčastnilo přes 40 účastníků ze zemí Visegrádské čtyřky (Česko, Maďarsko, Polsko a Slovensko). Konference probíhala formou tematických panelů, v rámci kterých vedoucí panelů nejprve shrnuli zjištění svých skupin, načež následovala diskuse s ostatními členy panelu.

Podrobný popis průběhu a výsledků cesty:

6. listopad 2025 – První den konference

Konference byla slavnostně zahájena úvodními projevy zástupců pořádající Central European Academy a Právnické fakulty Univerzity Komenského. Následoval hlavní projev (Keynote Speech) náměstkyně maďarského ministra pro záležitosti životního prostředí a oběhovou ekonomiku a předsedkyně Rady pro životní prostředí EU. Projevy vyzdvihly důležitost a aktuálnost environmentální odpovědnosti jako multioborového právního fenoménu.

Program prvního dne se soustředil na environmentální odpovědnost z pohledu ústavního, občanského, trestního a správního práva. Panel č. 1: Ústavní právo se zabýval zakotvením ústavní odpovědnosti a rolí životního prostředí v konstitučním právu zemí V4. Na něj navázal

Panel č. 2: Občanské právo s tématem role občanského práva v ochraně životního prostředí, odpovědnosti, náhrady škody a nápravy v zemích V4.

Odpolední blok se věnoval trestnímu právu a soudnictví. Panel č. 3: Trestní právo – hmotné se zaměřil na trestní odpovědnost za environmentální trestné činy. Následoval Panel č. 4: Státní zastupitelství, v rámci kterého se projednávala role státního zastupitelství při stíhání environmentálních trestných činů v zemích V4.

Závěr dne byl věnován Panelu č. 5: Trestní soudnictví o roli trestních soudů, v němž lze vyzdvihnout velmi přínosný příspěvek předsedy Nejvyššího soudu ČR, a Panelu č. 6: Správní soudnictví, jenž se zabýval soudním přezkumem správních rozhodnutí v oblasti životního prostředí v zemích V4.

7. listopad 2025 – Druhý den konference

Druhý den konference byl věnován procesním aspektům trestního a správního práva a také klíčové roli environmentálních inspekci. Panel č. 7: Trestní právo – procesní analyzoval procesní aspekty stíhání environmentálních trestných činů v zemích V4. Následovaly panely zaměřené na správní delikty: Panel č. 8: Správní právo – hmotné probral hmotněprávní rámec správních deliktů, vymezení odpovědnosti a sankce a Panel č. 9: Správní právo – procesní se soustředil na procesněprávní rámec.

Vrcholem druhého dne a pro ČIŽP klíčovým bodem byl Panel č. 10: Environmentální inspekce, který se zabýval rolí, pravomocemi a výzvami environmentální inspekce v zemích V4. V rámci tohoto panelu za ČIŽP prezentoval Mgr. Antonín Frič článek s názvem *The Role, Powers, and Challenges of Environmental Inspectorate in the Czech Republic* (Role, pravomoci a výzvy České inspekce životního prostředí), v němž popsal institucionální rámec, mechanismy prosazování práva a provozní problémy, kterým ČIŽP čelí.

Po sérii prezentací ze všech zemí V4 a komparaci pravomocí environmentálních inspekci byla konference závěrečným slovem ředitele strategie výzkumného a vzdělávacího centra Středoevropská akademie ukončena.

Cestovní zpráva předložena dne: 5. 12. 2025

Zpracoval: Mgr. Antonín Frič, ředitelství, OVS, OPPVSS

Schválil: Mgr. Matěj Mrlina, ředitelství, OVS